

ΠΟΤΕ ΕΚΤΙΣΘΗ ΤΟ ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΓΕΝΙΚΟ ΠΡΟΞΕΝΕΙΟ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Είναι γνωστό ότι στο κτήριο, πού μέχρι το μεγάλο σεισμό της 21ης Ίουνίου του 1978 στεγαζόταν το 43ο Δημοτικό σχολείο, στη γωνία των οδών Προξ. Κορομηλά και Ἀγίας Σοφίας, ήταν ή έδρα του Ἑλληνικοῦ Γενικοῦ Προξενείου τῆς Θεσσαλονίκης μέχρι τὴν ἀπελευθέρωση τῆς πόλης, τὸ 1912. Στὸ κτήριο αὐτὸ ἐνθουσιώδεις, ἀποφασιστικοὶ καὶ ἱκανοὶ διπλωμάτες μαζί με νέους στρατιωτικὸς ἀγωνίστηκαν κατὰ τὸν Μακεδονικὸν Ἀγῶνα καὶ «ἔγραψαν ἱστορία» συνδυάζοντας ἐπιτελικὸ ἔργο με ἐπιχειρήσεις ἀνταρτοπολέμου στὶς πόλεις, τὰ χωριά καὶ τὴν ὑπαιθρο τῆς Μακεδονίας.

Ἡ ἐπιτυχημένη ἐκβαση τοῦ Ἀγῶνος αὐτοῦ, πού τὸ ἐπιτελεῖο του στεγαζόταν στὸ μισοκατεστραμμένο καὶ ἐπισκευαζόμενο τώρα ἀπὸ τοὺς σεισμοὺς κτήριο, προετοίμασε τὴν ἐπιτυχία τῶν ἀπελευθερωτικῶν πολέμων τοῦ 1912-13.

Πιστευόταν μέχρι σήμερα ὅτι τὸ κτήριο αὐτὸ κατασκευάστηκε μετὰ τὸ 1897, γιὰ νὰ τονωθεί τὸ ἐθνικὸ φρόνημα ὕστερα ἀπὸ τὴν ἧττα κατὰ τὸν ἀτυχή ἐκεῖνον πόλεμο¹. Ἔχει τονισθεῖ ἐπίσης ὅτι ὁ πρῶτος Ἑλληνας Γενικὸς Πρόξενος πού ἐγκαταστάθηκε ἐκεῖ ἦταν ὁ Εὐγένιος Εὐγενιάδης, ὅτι πρὶν ἀπὸ τὸ 1898 τὸ Ἑλληνικὸ Γενικὸ Προξενεῖο στεγαζόταν σὲ κτήρια νοικιασμένα ἀπὸ Ἑβραίους ἢ Ὀθωμανοὺς ὑπηκόους καὶ ὅτι τὸ οἰκόπεδο πού κτίστηκε ἦταν ἰδιοκτησία τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως τῆς Θεσσαλονίκης².

Ὅμως ἡ πραγματικότητα εἶναι διαφορετικὴ. Τὴν παρουσιάζουν με ἀδιάσειστα στοιχεῖα ἐγγραφα πού ὑπάρχουν στὰ ἀρχεῖα τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐξωτερικῶν στὴν Ἀθήνα. Τὸ Ἑλληνικὸ Γενικὸ Προξενεῖο στεγαζόταν στὸ ἴδιο μέρος, ἀλλὰ σὲ διαφορετικὸ κτήριο πρὶν ἀπὸ τὴ μεγάλη πυρκαϊὰ τῆς Θεσσαλονίκης τῆς 23ης Αὐγούστου τοῦ 1890. Τὸ κτήριο πού τὸ κατέστρεψε ἡ φωτιά ἀνῆκε ὄχι στὴν Ἱερὰ Μητρόπολη, ἀλλὰ στὴν Ἐφορεία τῶν Ἑλληνικῶν Ἐκπαιδευτηρίων τῆς Θεσσαλονίκης. Ὁ πρῶτος Γενικὸς

1. Βλέπε Β α σ ι λ ε ῖ ο υ Λ α ο ὄ ρ δ α, Τὸ Ἑλληνικὸν Γενικὸν Προξενεῖον Θεσσαλονίκης 1903-1908, Ἐταιρεία Μακεδονικῶν Σπουδῶν, Ἴδρυμα Μελετῶν Χερσονήσου τοῦ Αἴμου, ἀριθ. 42, Θεσσαλονίκη 1961, σ. 7.

2. Ἐ. ἀ.

Πρόξενος πού κατοίκησε στο νέο κτήριο, πού κατασκευάστηκε στη θέση του παλιού, δεν ήταν ο Εὐγένιος Εὐγενιάδης¹, ἀλλά ὁ Γ. Ε. Δοκός.

Ἡ ἀνοικοδόμηση θά ἔπρεπε νά ἔγινε πρὶν ἀπὸ τὴν 10 Σεπτεμβρίου τοῦ 1893, γιατί μὲ τὴν ἡμερομηνία αὐτὴ ὑπάρχει στὰ ἀρχεῖα τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐξωτερικῶν στὴν Ἀθήνα μὲ ἀριθμὸ πρωτοκόλλου 10841 τῆς 20.9.93 ἔγγραφο τοῦ «Γενικοῦ Προξενείου τῆς Ἑλλάδος ἐν Θεσσαλονίκῃ» μὲ ἀριθ. πρωτ. 736 καὶ ἓνα συνημμένο πού ἀναφέρει τὰ ἐξῆς (βλ. εἰκ. 1):

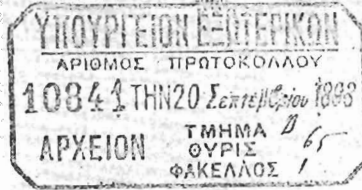
Ἐν καιρῷ ἀνέφερα εἰς τὸ Β. Ὑπουργεῖον ὅτι ἐν τοῖς ὑπὸ τῆς πυρκαϊᾶς τῆς 23 Αὐγούστου καταστραφεῖσι καταστήμασι τῆς ἐνταῦθα Ἑλληνικῆς κοινότητος περιλαμβάνετο καὶ ἡ τῆ ἐφορεία τῶν Ἑλλ. ἐκπαιδευτηρίων ἀνήκουσα οἰκία, ἣτις ἐχρησίμευεν ὡς Προξενικὸν τῆς Ἑλλάδος κατάστημα. Αὕτη ἀηγέρθη κατὰ σχέδιον ἐκπονηθὲν ὑπὸ τοῦ Ἀρχιτέκτονος κ. Τσίλερ κατάλληλος διὰ Ἑλληνικὸν Προξενεῖον. Κατὰ τὴν γενομένην τότε σκέψιν μεταξὺ τοῦ Μητροπολίτου, τῶν ἀντιπροσώπων τῆς κοινότητος καὶ τοῦ δωρησαντος τὸ πρὸς ἀνοικοδόμησιν τῶν πυρποληθέντων κτημάτων τῆς κοινότητος χρῆμα κ. Α. Συγγροῦ καὶ ἐμοῦ ἐθεωρήθη συμφέρον νά ὑπάρχη τὸ Προξενεῖον τῆς Ἑλλάδος παρὰ τὴν Μητρόπολιν καὶ τὸν παρακείμενον αὐτῇ καθεδρικὸν ναόν. Τοῦτο διευκολύνει τὰς στενοτέρας σχέσεις μεταξὺ Μητροπόλεως καὶ Ἑλλ. Προξενείου, εἰς ὃ θά δύνανται νά προσέρχονται συχνότερον καὶ μᾶλλον ἀφόβως ἐν ἐποχαῖς, καθ' ἃς διάκεινται καχυπόπτως αἱ Τουρκικαὶ ἀρχαὶ πρὸς ἡμᾶς, ὁ Μητροπολίτης καὶ οἱ παρ' αὐτῷ συνερχόμενοι πρόκριτοι τῆς κοινότητος, τῆς συνεργασίας τῶν ὁποίων τὴν ἀνάγκην ἐπιβάλλουσι τῷ Ἑλληνι Προξένῳ τὰ ἐθνικὰ συμφέροντα. Ἄλλ' ἡ ἐφορεία τῶν Ἑλλ. σχολείων ἐνεκα τῆς δυσχεροῦς καταστάσεως εἰς ἣν περιῆλθον τὰ οικονομικὰ αὐτῆς καὶ ἐκ τῆς ὀλοσχεροῦς ἀποκοπῆς τοῦ ὑπὲρ τῶν σχολείων χορηγήματος τῆς πρὸς ἐνίσχυσιν τῆς Ἑλλ. Ἐκκλησίας καὶ παιδείας Ἐπιτροπῆς, ὡσαύτως τῆς ὑποτιμῆσεως τῶν Ἑλληνικῶν χρεωγράφων, ἅτινα κέκτηνται, ἀναγκάζεται νά ζητήσῃ παρ' ἡμῶν τὸ ἐνοίκιον ὅπερ τῇ προσφέρουσι διὰ τὴν ἐν λόγῳ οἰκίαν οἱ συνάδελφοί μου τῆς Γαλλίας καὶ ἄλλοι.

Ὑποβάλλων ἐγκλείστως τὸ περὶ τῆς προκειμένης ὑποθέσεως ἔγγραφον πρὸς με τῆς Μητροπόλεως παρακαλῶ τὴν Ὑμετέραν ἐξοχότητα ὅπως, λαμβάνουσα ὑπ' ὄψιν ἀφ' ἐνὸς μὲν τὴν χρησιμότητα τῆς ὑπάρξεως τοῦ Προξενείου τῆς Ἑλλάδος παρὰ τὴν Μητρόπολιν, ἐν εὐπρεπεῖ οἰκία, ἀφ' ἑτέρου δὲ τὴν οὕτω παρασχεθησομένην τῇ ἐμπεριστάτῳ κοινότητι συνδρομὴν, μετὰ τὴν κατάργησιν τοῦ ὑπὲρ τῶν σχολείων αὐτῆς χορηγήματος τῆς Ἐπιτροπῆς, εὐαρεστηθῇ νά ἐγκρίνη ἔπως ἐνοικίασῃ τὴν μνησθεῖσαν οἰκίαν ἐπὶ ἐτησίῳ μισθώματι λιγῶν

1. Ἔ. ἀ., σ. 6: «Γενικὸς Πρόξενος τῆς Ἑλλάδος στὴ Θεσσαλονίκη ἦταν ἀπὸ τὸ 1897 ἕως τὸ 1904 ὁ Εὐγένιος Εὐγενιάδης...». Ἀλλὰ τὸ 1893 πού νοικιάστηκε τὸ κτήριο ἀπὸ τὸ Ὑπουργεῖο τῶν Ἐξωτερικῶν τῆς Ἑλλάδος ἦταν ὁ Γ. Ε. Δοκός.

ΠΡΟΞΕΝΕΙΟΝ
ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΕΝ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ

Ἐν Θεσσαλονικίᾳ τῆς 10 Σεπτεμβρίου 1893

αριθ. 736.
αριθ. 4.
Ἰωάννου

Κύριε Ὑπουργέ,

Ἐν καιρῷ ἀπέρειρα εἰς τὸ ἡ. Ὑπουργεῖον εἶναι τῶν ὑπὸ τῶν
ἐπιμελητῶν τῆς 23 Σεπτεμβρίου 1890 καταστράφηται κληρονομία
τῆς ἐπιμελητῆς ἐγγράφου κληρονομίας ἀποβληθέντα καὶ ἐπὶ ἄλλο
μετὰ τῶν ἐγγρ. κληρονομίας ἀποβληθέντα ἀπὸ τῆς ἐπιμελητῆς

κληρονομίας ταχισταθμίας τῶν ἐπὶ τοῦ ἐπιμελητῆς ἀποβλη-
θέντων ἀπὸ τῆς

ἐπιμελητῆς
ὁ γαρ. πρόεδρος.
Ἰ. Σ. Σοφίης

11 Σεπτεμβρίου.

Ἰδὼν αὐτὸς σήμερον τοὺς κ' ἀποβληθέντες κληρονομίας
καὶ σήμερον αὐτὸν ὄντος ταχισταθμίας εἰς τ. ἀρ. 180 τὸ ἐπιμελητῆς
ἀποβληθέν τῆς ἀπὸ τῆς, εἶναι δὲ χρησιμοποιεῖται ἀπὸ πρὸς τῆς
ἐπιμελητῆς.

Παρακαλῶ τὴν ὑμετέραν ἐφοχότητα εἰς ἀποβληθέντων
ἐπιμελητῆς κληρονομίας τῶν ἐπὶ τοῦ ἐπιμελητῆς ἀποβλη-
θέντων ἀπὸ τῆς ἐπιμελητῆς

ἐπιμελητῆς
Ἰ. Σ. Σοφίης

Εἰκ. 1. Ἡ ἀρχὴ καὶ τὸ τέλος τοῦ ἐπ' ἀριθ. 736 ἐγγράφου
τοῦ Γενικοῦ Προξενεῖου Θεσσαλονίκης

᾽Οθωμανικῶν διακοσίων (200), ἤτοι κατὰ 80 λιρ. ᾽Οθ. ἀνωτέρω τοῦ νῦν παρεχομένου ὑπὸ τοῦ Δημοσίου τῆς Ἑλλάδος.

Ἡ ἐφορεία τῶν Ἑλλ. Ἐκπαιδευτηρίων συναινεῖ νὰ παραχωρήσῃ ἐπὶ τῷ ἐνοικίῳ αὐτῷ τὴν νεόδμητον οἰκίαν ἄνευ τῆς παρακειμένης αὐτῆς, περὶ ἧς ποιεῖται λόγον τὸ ἔγκλειστον, ἥτις δύναται νὰ χρησιμεύσῃ ὡς ἰδιαιτέρα κατοικία.

Ἐπειδὴ ὁ ἐνταῦθα Πρόξενος τῆς Γαλλίας ἀξιοῖ νὰ τὸν πληροφορήσῃ ταχέως ἢ ἐφορεία ἂν θὰ τῷ ἐνοικιάσῃ τὴν οἰκίαν, ὁ ἐπιτροπεύων τὸν Μητροπολίτην καὶ οἱ ἔφοροι τῶν ἡμετέρων σχολείων μοι ἐζήτησαν ὅπως παρακαλέσω τὴν ὑμετέραν Ἐξοχότητα νὰ εὐαρεστηθῇ νὰ μοι ἀνακοινώσῃ τηλεγραφικῶς τὴν ἐπὶ τοῦ προκειμένου ἀπόφασιν αὐτῆς.

Ἐὐπειθέστατος

᾽Ο Γεν. Πρόξενος

Ι. Ε. Δοκός.

Ἡ ἐπιστολὴ αὐτὴ εἶναι ἀποκαλυπτικότερη γιὰ τὴν ἱστορίαν τοῦ κτηρίου, ποῦ ἀποτέλεσε τὴν κιβωτὸ τῆς διαθήκης τοῦ Μακεδονικοῦ Ἀγώνα. Καθορίζει πρῶτα μὲ σαφήνεια τὰ χρονικὰ ὅρια τῆς κατασκευῆς του. Κυμαίνονται μεταξὺ τῆς πυρκαϊᾶς τῆς 23 Αὐγούστου τοῦ 1890 καὶ τῆς ἡμερομηνίας ποῦ ἀπέστειλε τὸ ἔγγραφο ὁ Δοκός. Μᾶς λέγει ἐπίσης ὅτι τὸ Ἑλληνικὸ Γενικὸ Προξενεῖο στεγαζόταν σὲ κτήριο ποῦ ὑπῆρχε στὸ ἴδιο οἰκόπεδο πρὶν ἀπὸ τὴν προαναφερθεῖσα πυρκαϊά. Σπουδαία ἐπίσης εἶναι ἡ πληροφορία ὅτι τὰ σχέδια τοῦ κτηρίου ποῦ ἀνοικοδομήθηκε στὸ οἰκόπεδο τοῦ καέντος ἔχουν ἐκπονηθεῖ ἀπὸ τὸν διάσημο ἀρχιτέκτονα Τσίλλερ. ᾽Ο Ἐρνέστος Τσίλλερ ἦταν ἓνας ἀπὸ τοὺς μεγαλύτερους ἀρχιτέκτονες στὴν Ἀθήνα κατὰ τὸ τελευταῖο τέταρτο τοῦ περασμένου αἰώνα. Ἀνάμεσα στὰ κτήρια, τῶν ὁποίων ἐξεπόνησε τὰ σχέδια καὶ κτίσθηκαν ὑπὸ τὴν ἐπίβλεψή του εἶναι τὸ Ἴλιου Μέλαθρον, ὅπου σήμερα ὁ Ἄρειος Πάγος, τὸ Δημοτικὸ Θέατρο Ἀθηνῶν καὶ ἄλλα.

Τὸ ἱστορικὸ κτήριο τοῦ Γενικοῦ Προξενείου τῆς Ἑλλάδος στὴ Θεσσαλονίκη, καθὼς καὶ ἄλλα κτήρια στὴν ἴδια πόλιν ποῦ καταστράφηκαν ἀπὸ τὴν πυρκαϊά τοῦ 1890, ἀνοικοδομήθηκε μὲ δαπάνες τοῦ ἐθνικοῦ εὐεργέτη Ἀνδρέα Συγγροῦ, ποῦ φαίνεται ἀπὸ τὸ ἔγγραφο ὅτι εἶχε ἀνταλλάξει ἀπόψεις μὲ τὸν Γενικὸ Πρόξενο Δοκό, τὸν Μητροπολίτη Θεσσαλονίκης καὶ τοὺς ἐκπροσώπους τῆς Ἑλληνικῆς Κοινότητος. Ἀνάμεσα στὰ κτήρια αὐτὰ ποῦ τὰ σχέδιά τους ἐξεπόνησε ὁ Τσίλλερ, ποῦ πέθανε τὸ 1893, εἶναι καὶ τὸ τοῦ τέως δευτέρου γυμνασίου τῆς Θεσσαλονίκης, στὴν Ἐγνατία ὁδὸ, ποῦ κατὰ τὴν ἄποψη τῶν ἐιδικῶν φαίνεται «ἀδελφὸ κτήριο» μὲ τὸ τοῦ Γενικοῦ Ἑλληνικοῦ Προξενείου.

Τὸ ἔγγραφο τοῦ Δοκοῦ στὸ Ὑπουργεῖο τῶν Ἐξωτερικῶν μᾶς πληροφορεῖ καὶ γιὰ τίς προσπάθειες ποῦ εἶχαν καταβληθεῖ, γιὰ νὰ ἐνοικιασθεῖ

τὸ κτήριο ποὺ ἔπρεπε νὰ ἐπικοινωνεῖ ἀμέσως μὲ τὴν Μητρόπολη γιὰ νὰ μὴ διεγείρονται οἱ ὑποψίες τῶν τουρκικῶν ἀρχῶν, ἂν θὰ ἔβλεπαν τοὺς ἐπισκέπτες τοῦ Προξενείου. Ἔτσι κατασκευάστηκε ἡ «πορτούλα» καὶ ἴσως καὶ μιὰ ὑπόγεια σήραγγα (γιὰ τὴν τελευταία δὲν ὑπάρχουν ἀκόμη σαφῆ στοιχεῖα) ποὺ πρόσφερε ἀνεκτίμητες ὑπηρεσίες κατὰ τὸν Μακεδονικὸν Ἄγωνα καὶ ἀναφέρεται ἀπὸ πολλοὺς Μακεδονομάχους στὰ ἀπομνημονεύματά τους¹.

Εἶναι πολὺ ἐνδιαφέροντα τὰ στοιχεῖα γιὰ τὴν ἐνοικίαση τοῦ νέου κτηρίου καὶ «μιάς παρακειμένης οἰκίας», ποὺ ἀνῆκαν στὴν Ἐφορεία τῶν Ἑλληνικῶν Ἐκπαιδευτηρίων. Τὸ ἑλληνικὸ δημόσιο εἶχε κόψει τὶς πιστώσεις γιὰ τὰ ἑλληνικὰ σχολεῖα τῆς Θεσσαλονίκης καὶ ἡ Ἐφορεία ἔπρεπε νὰ ἐνοικιάσει σὲ κάπως ὑψηλότερο μίσθωμα, γιὰ νὰ ἀνταποκριθεῖ στὶς σχολικὲς δαπάνες. Καὶ τὸ ὑψηλότερο αὐτὸ μίσθωμα προσφέρθηκε ἀπὸ τὸν Πρόξενο τῆς Γαλλίας ποὺ ἀναφέρει στὸ ἔγγραφο του ὁ Δοκός. Ἡ κατάσταση γιὰ τὴν ἐκμίσθωση περιλαμβάνεται σ' ἓνα ἔγγραφο τῆς Ἐφορείας Ἑλληνικῶν Σχολείων τῆς 9ης Σεπτεμβρίου τοῦ 1893 πρὸς τὸ Προξενεῖο, ποὺ ὑπογράφεται ἀπὸ τὸν ἐπιτροπεύοντα τῆς Ἐφορείας τῶν Ἑλληνικῶν Ἐκπαιδευτηρίων Ἐπίσκοπο Ἀρδαμερίου Σωφρόνιον καὶ ποὺ ἐπισυνάπτεται ἀπὸ τὸν Γενικὸ Πρόξενο στὸ ἔγγραφο του πρὸς τὸ Ὑπουργεῖο τῶν Ἐξωτερικῶν, μὲ τὸ ὁποῖο ζητᾶ τὴν ἔγκριση γιὰ τὴ μίσθωση τοῦ κτηρίου. Τὸ κείμενο τοῦ ἐγγράφου ἔχει ὡς ἐξῆς (βλ. καὶ εἰκ. 2):

Ἐξοχώτατε,

Ἀπαντῶν εἰς τὴν ὑπὸ ἡμερομηνίαν 4 τρέχοντος ἐπιστολὴν τῆς Ὑμετέρας Ἐξοχότητος λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ ἀνακοινώσω Αὐτῇ ὅτι ἡ ἐν τῷ περιβόλῳ τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως ἀνοικοδομηθεῖσα οἰκία ἀπεπερατώθη καὶ σήμερον παραδίδεται ὑπὸ τῶν ἐργολάβων τῇ ἐπὶ τῶν κτιρίων ἐφορευτικῇ ἐπιτροπῇ.

Ἡ Ἐφορεία τῶν ἐκπαιδευτικῶν καταστημάτων εἰς τὴν δικαιοδοσίαν τῆς ὁποίας ὑπάγεται ἡ ἐν λόγῳ οἰκία κατὰ τὴν συνεδρίασιν αὐτῆς τὴν 30 Αὐγούστου ἀπεφάσισεν ἵνα ἅμα γίνῃ ὑπὸ τῶν ἐργολάβων ἡ παράδοσις τῆς οἰκίας ἀναγγέλλη τοῦτο τῇ Ὑμετέρᾳ Ἐξοχότητι καὶ συνεννοηθῇ μετ' αὐτῆς περὶ τῶν περαιτέρω. Τοῦτο δὲ νῦν ποιῶν εἰς ἀπάντησιν τῆς Ὑμετέρας ἐπιστολῆς καὶ ὡς πρόεδρος τῆς ἐφορείας φέρω συνάμα εἰς γνῶσιν αὐτῆς ὅτι ἐν τῷ μεταξὺ τούτῳ προσῆλθον μεσίται τινες γνωστοποιούντες ὅτι ἔχουσιν ἐνοικιαστὴν διὰ τὴν νεόδητον ταύτην οἰκίαν μετὰ τῆς παρακειμένης ἐν ἣ νῦν κατοικεῖ ὁ κ. Καμπανάκης προσφέροντες λίρας Ὀθωμανικὰς 240 ἐτησίως δι' ἀμφοτέρας, καὶ παρέ-

1. Βλέπε Κ. Ἰ. Μ α ζ α ρ ά κ η - Α ἰ ν ι ἄ ν ο ς, Ὁ Μακεδονικὸς Ἄγων (Ἀναμνήσεις), Ἐταιρεία Μακεδονικῶν Σπουδῶν, Ἴδρυμα Μελετῶν Χερσονήσου τοῦ Αἴμου, ἀριθ. 66, Θεσσαλονίκη 1963, σ. 16.

Ταῦτα δὲ ἀνακοινοῦμενος παρακαλῶ τὴν Ὑμετέραν Ἐξοχότητα ἵν' ὅσον τὸ δυνατόν ταχύτερον γνωστοποιήσητε ἡμῖν ἐὰν θὰ ἐνοικιάσητε τὴν οἰκίαν ἢ οὐ, ἵνα ἐν ἐναντία περιπτώσει προβῶμεν εἰς τὴν ἐνοικίασιν πρὸς ἄλλους.

*Τῆς Ὑμετέρας Ἐξοχότητος
διάπυρος πρὸς Θεὸν εὐχέτης καὶ ὀλοπρόθυμος
† ὁ ἐπιτροπεύων Ἀρδαμερίου Σωφρόνιος.*

Ἡ συνέχεια περιλαμβάνεται σὲ ὑστερόγραφη προσθήκη τοῦ ἐγγράφου τοῦ Ἑλληνα Γενικοῦ Προξένου πρὸς τὸ Ὑπουργεῖο τῶν Ἐξωτερικῶν τῆς 10 Σεπτεμβρίου τοῦ 1893, πού δημοσιεύτηκε παραπάνω. Ὁ Δοκὸς ἔγραψε τὴ συνέχεια σὰν ὑστερόγραφο τὴν ἐπομένη ἡμέρα μετὰ τὴ σύνταξη τοῦ ἐγγράφου του—ἀναγράφεται στὴν ἀρχὴ ἢ ἡμερομηνία 11 Σεπτεμβρίου—καὶ τονίζει τὰ ἀκόλουθα:

11 Σεπτεμβρίου

Ἰδὼν ἀϋθὺς σήμερον τοὺς κ. ἐφόρους ἠδυνήθην νὰ πείσω αὐτοὺς ὅπως ἐλαττώσωσιν εἰς ὀθ. 180 τὸ ἐτήσιον ἐνοίκιον τῆς οἰκίας, ἣτις θὰ χρησιμεύσῃ διὰ Προξενικὸν Γραφεῖον.

Παρακαλῶ τὴν Ὑμετέραν Ἐξοχότητα ἵνα εὐαρεστομένη μοι γνωστοποιήσῃ τὴν ἐπὶ τοῦ προκειμένου ἀπόφασιν αὐτῆς τηλεγραφικῶς.

Εὐπειθέστατος

Γ. Ε. Δοκός.

Ἡ ἐξέλιξη καὶ τακτοποίηση τοῦ θέματος βρίσκεται σὲ ἄλλα ἔγγραφα τοῦ ἰδίου φακέλου στὰ ἀρχεῖα τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐξωτερικῶν (1894 Δ/65,1). Ἀπὸ τὰ ἔγγραφα αὐτὰ προκύπτει ὅτι ἡ ἐνοικίαση ἄρχισε τὴν 1η Μαρτίου τοῦ 1894 καὶ ὅτι ἡ ἐγκατάσταση τοῦ Γενικοῦ Προξένου (Γ. Ε. Δοκοῦ) ἔγινε τὸν ἴδιο χρόνο. Τὸ ἐνοίκιο ὀρίσθηκε σὲ 180 ὀθωμανικὲς λίρες τὸ χρόνο καὶ παρέμεινε τὸ ἴδιο καὶ μετὰ τὴν ἀνανέωση γιὰ πέντε χρόνια, πού ἔγινε τὸν Ἀπρίλιο τοῦ 1901, ἐνῶ μέχρι τότε ὑπογραφόταν ἐτήσιο συμβόλαιο. Ἀντίγραφο τοῦ τελευταίου αὐτοῦ συμβολαίου ἐπικυρωμένο ἀπὸ τὸν Γενικὸ Πρόξενο Λάμπρο Κορομηλᾶ τὸν Ἰανουάριο τοῦ 1905 ὑπάρχει στὰ ἀρχεῖα τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐξωτερικῶν.

Ἀπὸ τὴν ψυχρὴ ὑπηρεσιακὴ αὐτὴ ἀλληλογραφία φαίνεται μιὰ συγκινητικὴ πατριωτικὴ ἀπόφαση πού πήρε ἡ Δημογεροντία τῆς Θεσσαλονίκης. Δὲν ἔδωσε σημασίαν στὶς 60 χρυσὲς ὀθωμανικὲς λίρες πού πρόσφερε ὁ Γάλλος Πρόξενος γιὰ νὰ ἐνοικιάσῃ τὸ κτήριο (θὰ μπορούσε, ὅπως ἀφήνεται νὰ νοηθεῖ στὸ ἔγγραφο, νὰ ἀποσπάσῃ καὶ μεγαλύτερο μίσθωμα). Προτίμησε νὰ τὸ ἐνοικιάσῃ γιὰ ποσὸ τουλάχιστο κατὰ ἓνα τρίτο λιγότερο στὸ ἑλληνικὸ Δημόσιο, παρὰ τὸ γεγονὸς ὅτι τὸ τελευταῖο σὲ μιὰ ἀπὸ τὶς συνηθισμένες χειρονομίες του εἶχε κόψει τὶς πιστώσεις γιὰ τὰ ἑλληνικὰ ἐκπαιδευτήρια τῆς τουρκοκρατούμενης καὶ ἐπιβουλευόμενης ἀπὸ ἀλλοεθνεῖς Θεσσαλονίκης.

SUMMARY

Christos E. Lambrinos, The exact date of the building of the Greek Consulate General in Thessaloniki.

Up till now it was believed that the building of the Greek Consulate General in Thessaloniki during the late period of the Turkish occupation was built after 1897 and the first Greek Consul General to settle in it was Evgenios Evgeniadis.

But according to latest documents herewith the above mentioned building was constructed during the 1890-1893 period and the first Greek Consul General to live and work in it was G. E. Dokos.

It is interesting to note that this very building was sought for rental by other Consular posts in Thessaloniki at much higher sums. But the Elders of the Greek Community turned them down and offered it to the Greek delegation instead at a much lower sum.